

ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ κου ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΩΣ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
ΑΝΑΦΟΡΑ
ΚΑΤΑ

Παντός υπευθύνου, κατ' άρθρα 45-49 Π.Κ.

Για παραβίαση του άρθρου 390 - Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) –
Απιστία:

Αξιότιμε κύριε Εισαγγελεύ,
Εκθέτουμε στην κρίση Σας τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά και αιτούμαστε τα κατά το νόμο.

Α' Φάση:

Με την κατεπείγουσα διάταξη του άρθρου 30 της από 14.03.2020 ΠΝΠ (Α'64) νομοθετήθηκε η απευθείας ανάθεση των υπηρεσιών ενημέρωσης του κοινού, στο πλαίσιο της αποτροπής διασποράς του κορωνοϊού, κατά παρέκκλιση των κείμενων εθνικών διατάξεων περί δημοσίων συμβάσεων.

Επιπλέον, με την εν λόγω διάταξη παρασχέθηκε η εξουσιοδότηση στον Υφυπουργό παρά των Πρωθυπουργών και στον Υπουργό Οικονομικών να ρυθμίσουν όλες τις αναγκαίες λεπτομέρειες εφαρμογής της.

Το ύψος της δαπάνης για τις υπηρεσίες επικοινωνίας και ενημέρωσης των πολιτών, ανέρχεται στο εκτιμώμενο ποσό των 20 εκατ. ευρώ.

Στις 06.04.2020 συνάφθηκε απευθείας σύμβαση παροχής υπηρεσιών επικοινωνίας και ενημέρωσης με την ανάδοχο εταιρεία με την επωνυμία "Initiative Media A.E.". Σύμφωνα με το άρθρο 10 της σύμβασης η εταιρεία για τις υπηρεσίες της θα λάμβανε, όπως και έγινε, τετρακόσιες είκοσι χιλιάδες (420.000) ευρώ.

Σε αντίθεση με τα όσα ρυθμίστηκαν με το άρθρο 30 της από 14.03.2020 ΠΝΠ, στην από 01.04.2020 (2020/C 108 I/01) Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής τίθεται το πλαίσιο για τις δημόσιες συμβάσεις εντός του οποίου μπορούν να κινηθούν τα κράτη μέλη στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19.

Β' Φάση:

Κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3, του άρθρου 30 της ΠΝΠ στις 14.3.2020 εκδόθηκε η KYA 227 (Β' 948) του Υφυπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό, όπου η Προεδρία της Κυβέρνησης, κατά παρέκκλιση των κείμενων εθνικών διατάξεων, αναθέτει την παροχή υπηρεσιών επικοινωνίας και ενημέρωσης, ήτοι την εκπόνηση σχεδίου για κάθε είδους εκστρατεία επικοινωνίας και ενημέρωσης των πολιτών, με βάση τις εκάστοτε ομάδες και κατηγορίες κοινού στις οποίες απευθύνονται τα επί μέρους μηνύματα (γενική κοινή γνώμη, ευπαθείς ομάδες, εργαζόμενοι, επιχειρηματίες, ελεύθεροι επαγγελματίες κ.λπ.), προς το σκοπό της

εμπέδωσης των μέτρων πρόληψης και αποφυγής διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 καθώς και κάθε συναφή υπηρεσία που απαιτείται για την υλοποίηση εκάστης.

Η εκπόνηση σχεδίου εκστρατείας περιελάμβανε μεταξύ άλλων το σχεδιασμό, τη δημιουργία και την παραγωγή κατά περίπτωση μακέτας για εφημερίδες/περιοδικά, μακέτας για αφίσα, μηνυμάτων για το διαδίκτυο (συμπεριλαμβανομένων μέσων κοινωνικής δικτύωσης), τη σύνταξη και την υποβολή πρότασης που θα περιελάμβανε τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, ανά κατηγορία, τον τρόπο και τη συχνότητα μετάδοσης ή καταχώρησης σε αυτά, τη σύνταξη και την υποβολή πρότασης κατανομής της προϋπολογιζόμενης δαπάνης του επικοινωνιακού προγράμματος στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης.

Η παρούσα απόφαση αφορούσε σε έντυπα, ραδιοφωνικά, τηλεοπτικά και διαδικτυακά μέσα και μέσα κοινωνικής δικτύωσης καθιστώντας την εκστρατεία αυτή ποσοτικά και ποιοτικά διαφορετική από την πρώτη φάση, καθώς κάλυπτε επιπλέον ως προς τα ΜΜΕ τις εφημερίδες, διαδικτυακά μέσα και μέσα κοινωνικής δικτύωσης, τα οποία δεν ήταν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 30 και 31 της ΠΝΠ.

Η συνολική δαπάνη της εκστρατείας ενημέρωσης κατά τη Β' Φάση οριζόταν ότι δεν μπορεί να υπερβεί τα 11 εκατομμύρια ευρώ και αφορούσε σε όλες τις ανωτέρω υπηρεσίες, την αμοιβή της εταιρείας που θα υλοποιήσει το έργο καθώς και τη δαπάνη καταχώρησης του υλικού σε όλα τα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης (έντυπα, ραδιοφωνικά, τηλεοπτικά και διαδικτυακά μέσα και μέσα κοινωνικής δικτύωσης). Ωστόσο, πουθενά δεν προβλέπονταν τα κριτήρια κατανομής της διαφημιστικής δαπάνης σε εφημερίδες και διαδικτυακούς τόπους (ιστοτόπους), καθιστώντας την αδιαφανή αυτή διαδικασία προσβλητική για την συνταγματικά κατοχυρωμένη ελευθερία του τύπου. Είναι μάλιστα, προκλητική και εμφανής η δυσμενής μεταχείριση εκείνων των εντύπων, τα οποία έχουν έντονο αντιπολιτευτικό περιεχόμενο.

Κατά πάγια νομολογία, τόσο το πρωτογενές δίκαιο των συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και το παράγωγο ενωσιακό δίκαιο (Κανονισμοί, Οδηγίες, Αποφάσεις, Συστάσεις), υπερισχύουν των αντίστοιχων εθνικών δικαίων.

Άρα, ως παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων, μπορεί να νοηθεί μόνο η παρέκκλιση από εθνικές διατάξεις που δεν αποτελούν διατάξεις μεταφοράς ενωσιακού δικαίου,

-Κάθε αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να αξιολογεί κατά πόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 32.2.γ ν. 4412/2016 (Α' 147) για τη χρήση της «διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση», θα πρέπει δηλ. να ισχύουν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια: α.

Γεγονότα τα οποία η υπόψη αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει β. Ο κατεπείγων χαρακτήρας της κατάστασης καθιστά αδύνατη τη συμμόρφωση με τις γενικές προθεσμίες γ. Αιτιώδης συνάφεια μεταξύ του απρόβλεπτου συμβάντος και του κατεπείγοντος χαρακτήρα και δ. Χρήση μόνο για την κάλυψη του κενού έως ότου βρεθούν πιο σταθερές λύσεις,

-Η ρητή ρύθμιση του άρθρου 32.2.γ. ν. 4412/2016 (Α' 147) εφαρμόζεται ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης,

-Η άμεση ανάθεση σε προεπιλεγμένο οικονομικό φορέα αποτελεί την εξαίρεση, η οποία εφαρμόζεται εάν μόνο μία επιχείρηση είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση εντός των τεχνικών και χρονικών περιορισμών που επιβάλλονται από τον κατεπείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης,

-Η διαχείριση των οικονομικών της Γενικής Κυβέρνησης πρέπει να διέπεται από τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας, της διαφάνειας και της ειλικρίνειας.

Κατόπιν τούτων η Κυβέρνηση διέθεσε πράγματι σε εφαρμογή των ανωτέρω ΠΝΠ 20.000.000 ευρώ για την πρώτη φάση της καμπάνιας «Μένουμε Σπίτι» και 11.000.000 ευρώ για την δεύτερη φάση της καμπάνιας «Μένουμε Σπίτι».

ΚΑΚΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΙΣΤΙΑΣ – ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΑ

ΠΡΩΤΗ ΤΕΛΕΣΗ

Δια των ανωτέρω αποφάσεων της Κυβέρνησης και δη του Υφυπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό με τις οποίες αναθέτονται απευθείας και με αμοιβή συνολικά 31.000.000 ευρώ σε συγκεκριμένα ΜΜΕ ζημιώνεται το Δημόσιο κατά το μέρος που αφορά ποσά που δόθηκαν σε τηλεοπτικούς σταθμούς. Τούτο διότι τα συγκεκριμένα ΜΜΕ έλαβαν χρήματα για να κάνουν το αυτονόητο, δηλαδή αυτό που μπορούσε να διεξαχθεί χωρίς καμία δημόσια δαπάνη από τις συχνότητες τους. Σύμφωνα με το άρθρο 20 παρ. 3 του Ν. 3592/2007, οι τηλεοπτικοί σταθμοί υποχρεούνται να μεταδίδουν δωρεάν μηνύματα κοινωνικού περιεχομένου ιδίως για θέματα υγείας. Επομένως, το πρώτο που θα πρέπει να εξηγήσουν οι μηνυόμενοι ενώπιον της Δικαιοσύνης, είναι ποιος ήταν ο αποχρών λόγος που οδήγησε τα ανωτέρω μέλη της Κυβέρνησης να προχωρήσουν σε αμοιβόμενη ανάθεση της

διάδοσης των μηνυμάτων για την αποτροπή της διασποράς του Κορονοϊού, ενώ θα μπορούσαν να τα μεταδώσουν σύμφωνα με τον νόμο δωρεάν.

Είναι ενδεικτικό, ότι ήδη τον Οκτώβριο του 2020 η Ειδική Επιτροπή του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης, ενέκρινε το σποτ «φοράμε μάσκα» να ενταχθεί στην δωρεάν μετάδοση κοινωνικών μηνυμάτων από τα ΜΜΕ της χώρας έως 31 Νοεμβρίου 2020.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΤΕΛΕΣΗ

Σε κάθε περίπτωση και ανεξάρτητα από την δυνατότητα του κράτους να «αναθέσει» στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης την δωρεάν μετάδοση των μηνυμάτων των δύο προαναφερόμενων φάσεων της καμπάνιας, προς το σκοπό της εμπέδωσης των μέτρων πρόληψης και αποφυγής διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, οι αποφάσεις της Κυβέρνησης και δη του Υφυπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό για ανάθεση επ' αμοιβή του συνολικού ποσού των 31 εκ. ευρώ στα συγκεκριμένα ΜΜΕ εκφεύγουν της ορθής και συνετής διαχείρισης των δημόσιων δαπανών και είναι τουλάχιστον καταχρηστικές, αφού δεν σταθμίζουν την ωφελιμότερη λύση. Όπως μπορεί κανείς να διαπιστώσει από την λίστα με τα Μέσα που έδωσε μετά από πολύ καιρό η Κυβέρνηση, κατά παράβαση των αρχών της διαφάνειας και της προ-γνωστοποίησης των προσφορών, σε αυτήν περιλαμβάνονται Μέσα είτε ανύπαρκτα, είτε με μηδαμινή επισκεψιμότητα, είτε Μέσα που δεν έχουν καν ελληνικό αναγνωστικό κοινό, αλλά απευθύνονται σε ομογενείς Έλληνες του εξωτερικού.

Όμως, στις διαχειριστικές αποφάσεις οι οποίες λαμβάνονται υπό συνθήκες αβεβαιότητος, θα πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια από τον διαχειριστή της δημόσιας περιουσίας, ώστε να εντοπισθούν οι δυνατότητες του ελλόγως πράττειν, δηλαδή να σταθμίσει αυτός πριν δράσει την πλέον ωφελιμότερη λύση από το πεδίο των πραγματικών επιλογών. Όταν υπάρχει αβεβαιότητα γύρω από τα γεγονότα, ο διαχειριστής θα πρέπει με βάση ορθολογικά κριτήρια και με την συνδρομή της θεωρίας των πιθανοτήτων, να υπολογίσει με ακρίβεια, ποια λύση δύναται να επιφέρει τα μεγαλύτερα προσδοκώμενα οφέλη (αρχή μεγιστοποίησης του οφέλους), ενώ στις περιπτώσεις που ο

διαχειριστής αντιμετωπίζει το πρόβλημα επιλογής του ολιγότερον δαπανηρού και επαχθούς τρόπου ενεργείας, θα πρέπει να προσφύγει στην εναλλακτική λύση που έχει τον λιγότερο αρνητικό χαρακτήρα (βλ. Μυλωνόπουλο Χ., Ποινικά Χρονικά ΜΔ, σελ. 705-718).

Έτσι, αντί να βασίζονται στις αρχές της αντικειμενικότητας και της δίκαιης μεταχείρισης, τα κριτήρια με τα οποία επιλέχθησαν τα Μέσα που θα λάμβαναν και έλαβαν κρατική χρηματοδότηση την περίοδο της πανδημίας του κορονοϊού ήταν στην καλύτερη περίπτωση αυθαίρετα και στη χειρότερη περίπτωση στόχευαν να τιμωρήσουν όσα μεταδίδουν ειδήσεις που δεν κολακεύουν την κυβέρνηση.

Η παραποίηση της βιομηχανίας των ΜΜΕ για την απροκάλυπτη εξυπηρέτηση των σάιτ και των εφημερίδων που είναι φιλικά προσκείμενα στην κυβέρνηση προκαλεί μια σειρά από σημαντικές ερωτήσεις σχετικά με την πολυφωνία των ΜΜΕ και την ελευθερία του Τύπου. Κάθε κρατική επιδότηση προς τα ΜΜΕ πρέπει να διαμοιράζεται με διάφανες, προσβάσιμες και εξετάσιμες μεθόδους, βασισμένες σε αντικειμενικά κριτήρια. Αυτό δεν φαίνεται να έχει συμβεί εδώ. Επίσης, δεν προκύπτουν οι λόγοι για τους οποίους μια ιδιωτική διαφημιστική εταιρεία, προσελήφθη για να μοιράσει την κρατική επιχορήγηση, αντί για έναν δημόσιο οργανισμό. Αυτό το σύστημα ήταν αδιάφανο και οδήγησε σε μεγάλες καθυστερήσεις για τη δημοσιοποίηση σοβαρών πληροφοριών. Η 18-σέλιδη λίστα που έδωσε μετά από καιρό η ίδια η Κυβέρνηση στην δημοσιότητα με τα 1,232 ΜΜΕ που όντως έλαβαν τη χρηματική βοήθεια συμπεριλαμβάνει παραπάνω από 200 ψηφιακούς τόπους, που δεν είναι εγγεγραμμένοι στο εθνικό ψηφιακό μητρώο μέσων ενημέρωσης, με ανενεργά και ανύπαρκτα σάιτ ή σκοτεινά μπλογκ με ελάχιστους έως καθόλου αναγνώστες.

Για του λόγου το αληθές, παρατίθενται ορισμένες κραυγαλέες περιπτώσεις Μέσων Ενημέρωσης που δεν έχουν καθόλου λειτουργία ή βρίσκονται στο εξωτερικό ή σε κάθε περίπτωση δεν είναι σε θέση να ικανοποιήσουν τον σκοπό για τον οποίο ετάχθησαν, ήτοι την ενημέρωση του κοινού για τα μέτρα κατά της πανδημίας. Η υπέρβαση της διαχειριστικής εξουσίας του Υφυπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού παρά τον Πρωθυπουργό είναι εδώ τόσο κατάδηλη, ώστε κανένας εχέφρων διαχειριστής δεν θα την πραγματοποιούσε. Κατωτέρω αναφέρονται κάποιες τέτοιες περιπτώσεις και τα ποσά που αυτές έλαβαν:

AGRINIOTIMES.GR - 1.240,00 ευρώ: Η ιστοσελίδα φαίνεται να μην υπάρχει πια

ATHENSREVIEWOFBOOKS.COM - 6.200,00 ευρώ: Συνδρομητική ιστοσελίδα με κριτικές βιβλίων

BOOKSJOURNAL.GR - 8.680,00 ευρώ: Ιστοσελίδα για το βιβλίο με σπάνιες ενημερώσεις

DIMOSDATA.GR 1.240,00 ευρώ: Συνδρομητική ιστοσελίδα που φαίνεται να μην έχει ανανεωθεί επί μήνες

ENLEFKO.FM - 12.400,00 ευρώ: Ιστοσελίδα με λευκά είδη (πιθανόν οι ιθύνοντες της λίστας Πέτσα να αναζητούσαν την ιστοσελίδα του Ρ/Σ «Εν Λευκώ»)

HALKIDIKIPOST.GR - 1.240,00 ευρώ: Φαίνεται να έπαψε να λειτουργεί τον Αύγουστο του 2019 και να επαναλειτούργησε τον περασμένο Μάιο

IRIDATV.GR - 1.240,00 ευρώ: Ιστοσελίδα τηλεοπτικού σταθμού με ελάχιστες και σπάνιες αναρτήσεις

KASTORIANIESTIA.GR - 1.240,00 ευρώ: Αδύνατη η επίσκεψή της, καθώς φαίνεται να έχει ιό

LEPANTORTV.GR - 1.240,00 ευρώ: Δεν έχει αναρτηθεί τίποτα από τον περασμένο Απρίλιο

NEWEUROPE.GR - 20.000,00 ευρώ: Αγγλόφωνη ιστοσελίδα με έδρα τις Βρυξέλλες

PARAGOGI.NET - 6.200,00 ευρώ: Η κεντρική σελίδα δεν έχει ανανεωθεί από το 2019

THESSALIKESEPILOGES.GR - 1.240,00 ευρώ: Τελευταίες αναρτήσεις τον περασμένο Φεβρουάριο

PROTIEIDISI.COM - 1.000 ευρώ: Ιστοσελίδα του Μένιου Φουρθιώτη χωρίς περιεχόμενο αρχικά. Έπειτα γέμισε με αναρτήσεις με παλιότερες ημερομηνίες, που παρέπεμπαν όμως σε νεότερα νέα.

ΤΡΙΤΗ ΤΕΛΕΣΗ

Παράνομη επιλογή της απευθείας ανάθεσης χωρίς διαπραγμάτευση και μη τήρηση των γενικών αρχών που διέπουν το δίκαιο των δημοσίων συμβάσεων συλλήβδην:

Το αδίκημα όμως της κακουργηματικής απιστίας έχει τελεστεί υπαλλακτικώς με έναν ακόμα τρόπο. Στην απιστία περί την υπηρεσία η απόλυτα πλέον κρατούσα άποψη στην νομολογία, υπάγει και τις ζημιογόνες δαπάνες στην ελάττωση των εσόδων, με το σκεπτικό ότι και οποιαδήποτε δαπάνη από κάποια έσοδα αναμένεται να καλυφθεί και συνακόλουθα να τα ελαττώσει (ΑΠ ΟΛ 2/2009 ΠοινΔικ 2009, 546 επ., Πλογ 2009, 14 επ., ΠραξλογΠΔ 2009, 476 επ., ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ. ΑΠ 824/2013 ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, ΑΠ 229/2016, δημοσιευμένη στην ιστοσελίδα του ΑΠ. ΑΠ 1362/2014, ΑΠ 430/2014, ΑΠ 116/2014, όλες δημοσιευμένες στην ΤΝΠ ΝΟΜΟΣ, οι οποίες έκριναν πραγματικά απιστίας με παράνομες επιστροφές ΦΠΑ).

Πλέον, εντός του νέου συστήματος που οικοδομείται από το νέο 390 παρ. 2 του ΠΚ για το αδίκημα της απιστίας, καθίσταται περιττή η διάκριση μεταξύ διαχειριστικών πράξεων που αφορούν κρατικά έσοδα και διαχειριστικών πράξεων που αφορούν κρατικές δαπάνες, αφού η συγκεκριμένη διάκριση ήταν κρίσιμη μόνο για την οριοθέτηση του πεδίου εφαρμογής του παλαιού ά. 256 ΠΚ έναντι του πεδίου εφαρμογής του παλαιού ά. 390 ΠΚ.

Πρέπει να τονιστεί ότι η ζημία ως απαραίτητο στοιχείο της αντικειμενικής υπόστασης του οικείου αδικήματος, πέραν από τη διάκριση της σε θετική ή αποθετική, μπορεί να λάβει διάφορες μορφές και εκφάνσεις που καλύπτουν όλο το φάσμα των οικονομικών και επιχειρηματικών δραστηριοτήτων. Συγκεκριμένα, μπορεί να μην περιλαμβάνει μόνον εμπράγματα αλλά και ενοχικά δικαιώματα, και να τελείται με την υπογραφή συμβάσεως για προμήθειες.

Είναι προφανές, ότι δημόσιες συμβάσεις, οι οποίες συνάπτονται κατά παράβαση της κείμενης νομοθεσίας και έχουν ως αποτέλεσμα την κατά παρέκκλιση των αρχών της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας, ζημία του δημοσίου εμπίπτουν στην έννοια της κακής διαχείρισης των δημόσιων δαπανών. Αυτό συμβαίνει όταν αναθέτονται υπηρεσίες διαφήμισης σε Μέσα με πολύ μικρότερη αναγνωσιμότητα, από εκείνα που θα είχαν επιλεγεί αν τηρούνταν αυτές οι αρχές, ώστε τα χρήματα που δαπανούνται να εξυπηρετήσουν πράγματι τον σκοπό για τον οποίο τάχθησαν.

ΚΑΝΟΝΕΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Κατά πάγια νομολογία, τόσο το πρωτογενές δίκαιο των συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και το παράγωγο ενωσιακό δίκαιο (Κανονισμοί,

Οδηγίες, Αποφάσεις, Συστάσεις), υπερισχύουν των αντίστοιχων εθνικών δικαίων.

Άρα, ως παρέκκλιση από τις κείμενες διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων, μπορεί να νοηθεί μόνο η παρέκκλιση από εθνικές διατάξεις που δεν αποτελούν διατάξεις μεταφοράς ενωσιακού δικαίου,

Επιπλέον, κάθε αναθέτουσα αρχή θα πρέπει να αξιολογεί κατά πόσον πληρούνται σωρευτικά οι προϋποθέσεις του άρθρου 32.2.γ ν. 4412/2016 (Α' 147) για τη χρήση της «διαδικασίας με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση», θα πρέπει δηλ. να ισχύουν σωρευτικά τα ακόλουθα κριτήρια: α. Γεγονότα τα οποία η υπόψη αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει β. Ο κατεπείγων χαρακτήρας της κατάστασης καθιστά αδύνατη τη συμμόρφωση με τις γενικές προθεσμίες γ. Αιτιώδης συνάφεια μεταξύ του απρόβλεπτου συμβάντος και του κατεπείγοντος χαρακτήρα και δ. Χρήση μόνο για την κάλυψη του κενού έως ότου βρεθούν πιο σταθερές λύσεις,

-Η ρητή ρύθμιση του άρθρου 32.2.γ. ν. 4412/2016 (Α' 147) εφαρμόζεται ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης,

-Η άμεση ανάθεση σε προεπιλεγμένο οικονομικό φορέα αποτελεί την εξαίρεση, η οποία εφαρμόζεται εάν μόνο μία επιχείρηση, λόγω τις ιδιαιτερότητας των ποιοτικών χαρακτηριστικών της, είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση εντός των τεχνικών και χρονικών περιορισμών που επιβάλλονται από τον κατεπείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης,

-Η διαχείριση των οικονομικών της Γενικής Κυβέρνησης πρέπει να διέπεται από τις αρχές της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της υπευθυνότητας και της λογοδοσίας, της διαφάνειας και της ειλικρίνειας.

Η διαδικασία διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση αποτελεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό πρόσθετο εργαλείο που παρέχεται από τις διατάξεις των Οδηγιών (Πρβλ. άρθρα 32 & 32A και 269 & 269A του ν. 4412/2016) και επιτρέπει την ταχύτερη ή/ και άμεση ανάθεση συμβάσεων για την κάλυψη των αναγκών που σχετίζονται με την πανδημία του ιούCOVID-19.

Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν δημόσιες συμβάσεις χρησιμοποιώντας τη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση «στο μέτρο που είναι απολύτως αναγκαίο, εάν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα τα οποία η αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοικτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση· οι περιστάσεις τις οποίες επικαλούνται οι

αναθέτουσες αρχές για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να απορρέουν από δική τους ευθύνη.»

Δεδομένου ότι οι αναθέτουσες αρχές παρεκκλίνουν στην ανωτέρω περίπτωση από τη βασική αρχή της Συνθήκης σχετικά με τη διαφάνεια, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο απαιτεί η χρήση της διαδικασίας αυτής να γίνεται κατ' εξαίρεση. Όλες οι προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται σωρευτικά και να ερμηνεύονται συσταλτικά. Εκ των προϋποθέσεων αυτών είναι πλην άλλων και οι εξής, σύμφωνα με την με αριθμ. 2020/C 108/I/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμ. πρωτ. 1867/01-04-2020 και θέμα: «Οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη χρήση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19.» :

Κατά την αιτιολόγηση κάθε μεμονωμένης περίπτωσης πρέπει να πληρούνται τα ακόλουθα σωρευτικά κριτήρια:

A) Γεγονότα, τα οποία η υπόψη αναθέτουσα αρχή δεν θα μπορούσε να προβλέψει. Τα γεγονότα αυτά, και ιδίως η ιδιαίτερη εξέλιξή τους, πρέπει να θεωρηθούν απρόβλεπτα για κάθε αναθέτουσα αρχή.

B) Ο κατεπείγων χαρακτήρας της κατάστασης καθιστά αδύνατη τη συμμόρφωση με τις ελάχιστες γενικές ή συντετμημένες προθεσμίες

Γ) Αιτιώδης συνάφεια μεταξύ του απρόβλεπτου συμβάντος και του κατεπείγοντος χαρακτήρα

Δ) Χρήση μόνο για την κάλυψη του κενού έως ότου βρεθούν πιο σταθερέχλυσεις

Β) ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΥΠΕΡΒΑΙΝΟΥΝ ΤΑ ΩΣ ΑΝΩ ΟΡΙΑ (139.000 ευρώ, άρθρο 2 παρ. 1 περίπτωση 2 του ν.4412/16 για Δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που ανατίθενται από Κεντρικές Κυβερνητικές Αρχές).

Εφόσον, από τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας μίας σύμβασης, προκύπτει ότι εμπίπτει στα ως άνω χρηματικά όρια, ήτοι πρόκειται για σύμβαση άνω των ορίων, τότε τυχάνουν εφαρμογής, ακόμη και υπό τις παρούσες εξαιρετικές περιστάσεις, οι διατάξεις των Οδηγιών, όπως αυτές έχουν μεταφερθεί στις διατάξεις του ν.4412/2016.

Για τις συμβάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των Οδηγιών (συμβάσεις άνω των ορίων), σύμφωνα με τα ανωτέρω, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να επιλέξει την ανάθεση της σύμβασης με ανοικτή ή κλειστή διαδικασία (άρθρο 26 παρ. 1/ 263 παρ. 1). Για τις ανοικτές διαδικασίες προβλέπεται γενική ελάχιστη προθεσμία 35 ημερών για την υποβολή των προσφορών, η οποία εκκινεί από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης σύμβασης στην επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ.

Για τις κλειστές διαδικασίες αντίστοιχα προβλέπεται ελάχιστη προθεσμία 30 ημερών για την υποβολή των αιτήσεων συμμετοχής, η οποία, ομοίως, εκκινεί από την ημερομηνία αποστολής της προκήρυξης σύμβασης στην επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ και επιπλέον προθεσμία 30 ημερών για την υποβολή των προσφορών από την αποστολή της σχετικής πρόκλησης της αναθέτουσας αρχής στους προεπιλεγέντες οικονομικούς φορείς.

Πλην όμως, παρά το έκτακτο της περίστασης που επέβαλε την μετάδοση μηνυμάτων προς το κοινό, η Κυβέρνηση δεν τήρησε την κείμενη νομοθεσία, ούτε για τις συμβάσεις άνω των ορίων, ούτε για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, ούτε την κείμενη νομοθεσία για την δεύτερη φάση της καμπάνιας «Μένουμε Σπίτι», την οποία μπορούσε να προετοιμάσει και δεν συνέτρεχε απρόβλεπτος και επείγων χαρακτήρας.

Από τα παραπάνω γίνεται σαφές ότι η διαδικασία που έπρεπε να επιλεγεί στην πρώτη φάση ήταν τουλάχιστον αυτή της διαπραγμάτευσης χωρίς προηγούμενη δημοσίευση, λόγω του κατεπείγοντος, άλλως λόγω ποσού αυτή της ανοικτής ή κλειστής διαπραγμάτευσης. Η δε δεύτερη φάση μπορούσε να προετοιμαστεί και να διενεργηθεί σύμφωνα με την συνήθη διαδικασία ανάθεσης με διαγωνισμό.

Παρόλα αυτά, η Κυβέρνηση επέλεξε να διενεργήσει τις αναθέσεις με την διαδικασία της απευθείας ανάθεσης. Προκύπτει όμως και το εύλογο ερώτημα: συνέτρεχε πράγματι το στοιχείο του κατεπείγοντος και για την δεύτερη φάση της καμπάνιας «Μένουμε Σπίτι», για την οποία υπήρχε ο απαραίτητος χρόνος, ώστε επιλεγούν οι συνήθεις διαδικασίες που τηρούν με μεγαλύτερη ασφάλεια τις αρχές τις διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της αντικειμενικότητας και της αμεροληψίας;

Έτσι, παρά τη ρητή ρύθμιση του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ' του ν. 4412/2016, η οποία εφαρμόζεται ανεξαρτήτως εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ήτοι και σε συμβάσεις κάτω των ορίων, εν τούτοις, ο νομοθέτης των σχετικών Π.Ν.Π., επιλέγει να μην παραπέμψει σε αυτή τη διαδικασία για την αντιμετώπιση της απρόβλεπτης και επείγουσας κατάστασης της επιδημιολογικής κρίσης, με την εξαίρεση των ΟΤΑ α' και β' βαθμού (άρθρο 10 παρ. 3. α. της από 11-03-2020 Π.Ν.Π. και άρθρο 37 παρ. 10 της από 30-03-2020 Π.Ν.Π.). Αντίθετα επιλέγει την «*απευθείας ανάθεση κατά παρέκκλιση της κείμενης εθνικής νομοθεσίας περί δημοσίων συμβάσεων*», χωρίς οποιαδήποτε παραπομπή στις διατάξεις του ν. 4412/2016 περί απευθείας ανάθεσης (άρθρα 118 & 328) και χωρίς περαιτέρω εξειδίκευση της διαδικασίας αυτής, πλην – στις περισσότερες περιπτώσεις – της υποχρέωσης ανάρτησης πρόσκλησης υποβολής προσφορών στην ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής και της χρήσης ως κριτηρίου ανάθεσης αποκλειστικά της χαμηλότερης τιμής ή «*χαμηλότερης προσφοράς*».

Ανεξάρτητα, εξάλλου, από τα σχετικά ερμηνευτικά ζητήματα, δεν μπορεί, με τις ως άνω διατάξεις, να προβλέπεται παρέκκλιση από τις διατάξεις του ν. 4129/2013 που προβλέπουν τον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, καθώς ο εν λόγω έλεγχος εδράζεται στη διάταξη του άρθρου 98 παρ. 1 περ. β' του Συντάγματος, ήτοι σε διάταξη υπερνομοθετικής ισχύος.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα και με την γνώμη της Ενιαίας Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων (Γνώμη Α14/2020 της Αρχής), με τις διατάξεις των Π.Ν.Π., δεν μπορούν να εισάγονται παρεκκλίσεις, ακόμη και εάν πρόκειται για συμβάσεις κάτω των ενωσιακών ορίων, ακόμη και στο πλαίσιο των εξαιρετικών περιστάσεων της παρούσας υγειονομικής κρίσης, οι οποίες να αφίστανται, κατά το δυνατόν, από τις γενικές αρχές που διέπουν τη σύναψη των δημοσίων συμβάσεων, όπως την αρχή της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων κ.λπ., ήτοι τις θεμελιώδεις αρχές του ενωσιακού δικαίου (Πρβλ. Γνώμη Α14/2020 της Αρχής ο.π. σελ. 55), ούτε από διατάξεις της κείμενης εθνικής νομοθεσίας, οι οποίες συνιστούν κομβικές θεσμικές πολιτικές επιλογές της Πολιτείας που αποσκοπούν στον εκσυγχρονισμό, τον εξορθολογισμό των διοικητικών διαδικασιών, την αύξηση της αποτελεσματικότητας και την ενίσχυση της διαφάνειας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

Παρακάτω παρατίθενται Μέσα που έλαβαν ποσά που υπερβαίνουν το όριο των 139.000 ευρώ και δεν ακολουθήθηκε ούτε η ανοικτή, ούτε η κλειστή διαδικασία, παρά αυτή της απευθείας ανάθεσης χωρίς διαπραγμάτευση. Επαναλαμβάνεται ότι, ακόμα και σε αυτήν την περίπτωση το Δημόσιο είναι υποχρεωμένο να τηρεί τις γενικές αρχές τις διαφάνειας και του υγιούς ανταγωνισμού μεταξύ των δυνητικά δικαιούχων.

LIBERAL.GR - 148.800,00 ευρώ

PARAPOLITIKA.GR - 148.800,00 ευρώ

NEWSBOMB.GR - 186.000,00 ευρώ

PROTOTHEMA.GR - 310.000,00

QUEEN.GR - 124.000,00 ευρώ

NEWSIT.GR - 176.080,00 ευρώ

ACTION 24 ΑΤΤΙΚΗΣ - 173.422,68 ευρώ

ALPHA - 842.558,92 ευρώ

ANTENNA - 967.188,84 ευρώ

MEGA - 470.526,06 ευρώ

OPEN - 557.566,00 ευρώ

SKAI - 1.029.200,00 ευρώ

STAR - 905.066,08 ευρώ

POLITIS OOH ΑΤΤΙΚΗΣ - 303.800,00 ευρώ

Με μια σχετική έρευνα προκύπτει ότι πολλοί δημοσιογραφικοί οργανισμοί που θεωρούνται ως αντιπολιτευτικοί έλαβαν δυσανάλογα χαμηλότερη χρηματοδότηση σε σύγκριση με άλλους οργανισμούς που είναι πιο φιλικά προσκείμενοι στην Κυβέρνηση, παρόλο που είχαν μεγαλύτερη αναγνωσμότητα και κυκλοφορία. Ως το πιο τρανταχτό παράδειγμα αναφέρεται το Documento, μια εβδομαδιαία ερευνητική εφημερίδα που είχε

αποκλειστεί ολοκληρωτικά από τα κρατικά κονδύλια. Ο εκδότης και οι συνεργάτες της εφημερίδας υποστηρίζουν ότι αυτό ήταν μια ξεκάθαρη πράξη εκδίκησης για την κριτική στάση και πρόσφατες έρευνες στην Κυβέρνηση.

Με μια ιδιαίτερα σημαντική απόφαση η πλατφόρμα για την ελευθερία του Τύπου και την προστασία των δημοσιογράφων του Συμβουλίου της Ευρώπης (Platform to promote the protection of journalist and safety of journalists) επικρίνει την ελληνική κυβέρνηση για τη λίστα Πέτσα και τον αποκλεισμό Μέσων επειδή ασκούν κριτική. Η απόφαση του Συμβουλίου αναφέρεται στα ελληνικά Μέσα τα οποία άσκησαν κριτική στην κυβέρνηση και αντιμετωπίστηκαν... διαφορετικά από την κυβέρνηση, ενώ γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στο Documento ως κύριο και χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποκλεισμού από την διάθεση των κονδυλίων. Ελληνικά ΜΜΕ που ασκούσαν κριτική στην κυβέρνηση τέθηκαν εκτός ή περιορίστηκαν από την καμπάνια οικονομικής υποστήριξης των 20 εκατομμυρίων ευρώ, εν μέσω της πανδημίας της Covid-19. Μία ανάλυση έδειξε ότι αρκετά Μέσα που χαρακτηρίζονται ως “αντιπολιτευόμενα” έλαβαν δυσανάλογα μικρό κομμάτι της διαφημιστικής πίτας, σε σύγκριση με Μέσα που πρόσκεινται στην κυβέρνηση, παρά το γεγονός πως (τα πρώτα) είχαν μεγαλύτερο αναγνωστικό κοινό».

Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στο παράδειγμα του Documento. Στο κείμενο γίνεται σαφές, ότι η εφημερίδα αποτελεί το πιο ξεκάθαρο παράδειγμα αποκλεισμού από την κυβέρνηση. «Η περίπτωση του Documento αποτελεί το πιο ξεκάθαρο παράδειγμα. Η εβδομαδιαία ερευνητική εφημερίδα τέθηκε ολοκληρωτικά εκτός...», σημειώνεται μεταξύ άλλων στο κείμενο. Στη συνέχεια, έγινε αναφορά και στον τρόπο με τον οποίον κλήθηκε να απαντήσει ο Στέλιος Πέτσας, σχετικά με τον αποκλεισμό της εφημερίδας: «Όταν ρωτήθηκε για τον αποκλεισμό του Documento, ο κυβερνητικός εκπρόσωπος Στέλιος Πέτσας έκανε λόγο για ΜΜΕ που δεν πληρούσαν ορισμένα κριτήρια, όπως αυτό της μη διασποράς ψευδών ειδήσεων, γεγονός που αρνείται κατηγορηματικά το Documento. Η εβδομαδιαία εφημερίδα, που ειδικεύεται στην ερευνητική δημοσιογραφία ήταν ένα Μέσο μεγάλης κυκλοφορίας που εξαιρέθηκε από την καμπάνια...», τονίζεται χαρακτηριστικά. «Όταν ανακοινώθηκε η καμπάνια, το Documento είχε αποκλειστεί εντελώς. Εν τω μεταξύ στην 18σέλιδη λίστα που περιελάμβανε τα 1,232 ΜΜΕ που έλαβαν οικονομική βοήθεια, υπήρξαν ιστοσελίδες οι οποίες δεν λειτουργούσαν, ή και

blogs με μηδενικούς αναγνώστες. Η πλήρης λίστα δημοσιεύθηκε από την κυβέρνηση έπειτα από συντονισμένες πιέσεις των ΜΜΕ αλλά και της κοινωνίας. Έδειξε ότι αρκετά Μέσα φίλα προκείμενα στην κυβέρνηση έλαβαν δυσανάλογα ποσά, κάτι που οδήγησε σε κατηγορίες σχετικά με τον έλεγχο της κυβέρνησης στο πεδίο των ΜΜΕ και για προσπάθειες καταπίεσης της ελευθερίας του Τύπου», καταλήγει το κείμενο. Αναλυτικά η απόφαση του Συμβουλίου της Ευρώπης:

«Greek media critical of the government were excluded or side-lined from a €20 million financial support scheme during the Covid-19 pandemic. An analysis showed that many outlets perceived as “opposition” media in Greece received disproportionately lower levels of advertising revenue from the public health awareness campaign compared to more government-friendly media, despite the fact that many had higher circulation and readership. As the clearest example, Documento, a weekly investigative newspaper, was excluded entirely from state funding. Its editor and publisher alleged this was in clear retaliation for its critical coverage and recent investigations into the leadership of the ruling New Democracy party. When later questioned about why Documento had been excluded, government spokesman Stelios Petsas justified the decision by saying that media outlets were excluded for failing to meet several criteria, including not spreading “fake news” about the pandemic. Documento strongly deny this. The weekly newspaper, which specialises in investigative reporting and is known for being critical of the New Democracy government and the Prime Minister, was the only major media outlet excluded from the emergency funding scheme. The campaign was to include print publications, television channels, radio stations, websites, and social network platforms. To distribute the state funding, the government hired the private multinational advertising company, Initiative Media. When the funding was announced, Documento was excluded entirely. Meanwhile, an 18-page list of 1,232 outlets that did receive financial aid, instead included more than 200 digital entities not listed in the country’s Online Media Register, including inactive or non-existent websites or obscure blogs with little or no readers. This full list was only released by the government after sustained pressure from media and civil society. It showed that many news media friendly towards the government received disproportionately large amounts of money, leading to accusations that the government was distorting the media landscape while undermining freedom of the press and pluralism».

Η αντικειμενικότητα και η αμεροληψία θίγονται βέβαια κάθε φορά που ο υπάλληλος ενεργεί επηρεασμένος από συμπάθειες ή αντιπάθειες ή γενικότερα με βάση προσωπικές προτιμήσεις. Το ποινικό δίκαιο δεν μπορεί, ωστόσο, να εξαρτά σε νομοτεχνικό επίπεδο την επέμβασή του απ' αυτήν τη νοηματικά αόριστη και δικονομικά δυσαπόδεικτη ψυχική στάση. Έτσι, κατ' ανάγκη, πρέπει να περιορίζεται κατά την τυποποίηση των εγκληματικών συμπεριφορών σε συγκεκριμένες αντικειμενικές ενδείξεις, οι οποίες κατά την κοινή πείρα και λογική δρομολογούν μεροληπτικές κρίσεις. Τέτοια αντικειμενική ένδειξη, που συνδέεται κατά την κοινωνική αντίληψη άμεσα με αυθαιρεσία και μεροληπτικότητα, συντρέχει αδιαμφισβήτητα όταν η υπηρεσιακή ενέργεια καθίσταται σε συγκεκριμένη περίπτωση αντικείμενο συναλλαγής, προσφέρεται ως αντιπαροχή για κάποια προσωπική αφέλεια του υπαλλήλου σε μία αγοραία λογική.

Τέλος επισημαίνεται, όπως ήδη αναφέρθηκε, ότι στις συμβάσεις άνω των ορίων και ως προς τη διαδικασία ανάθεσης, έχουν εφαρμογή αποκλειστικά οι διατάξεις των Ευρωπαϊκών Οδηγιών, όπως αυτές ενσωματώθηκαν στο ν. 4412/2016 και αναπτύχθηκαν στις προηγούμενες ενότητες και επομένως δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι εξαιρετικές ή ειδικές ρυθμίσεις των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου που προσκρούουν σε αυτές, οι οποίες δύνανται να εφαρμόζονται μόνο σε συμβάσεις κάτω των ορίων, με την επιφύλαξη του άρθρου εξηκοστού της από 20-03-2020 Π.Ν.Π. και του άρθρου τεσσαρακοστού πρώτου της από 13-04-2020 Π.Ν.Π.

Κατόπιν τούτων και λαμβανομένου υπόψη ότι η δημόσια υπηρεσία εκλαμβάνεται εν προκειμένω στην γενικότητά της, δεν αφορά δηλαδή μόνον την Διοίκηση εν στενή εννοίᾳ, αλλά αντίθετα περιλαμβάνει το σύνολο των κρατικών λειτουργιών, οι οποίες συνίστανται, κατά την γνωστή τριμερή διάκριση, στην άσκηση της νομοθετικής, της δικαστικής και της εκτελεστικής εξουσίας (Μπιτζλέκη Ν., όπ.π., σελ. 77, Παντρευτή Αθ., όπ.π., σελ. 49).

ΕΜΜΕΣΗ ΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΥΘΥΝΗΣ

Σε συμφωνία με όσα η παρούσα αναφορά διαλαμβάνει και καταλογίζει, η ίδια η αναθέτουσα αρχή, κατόπιν της πίεσης που δέχτηκε στον δημόσιο διάλογο και στο κοινοβούλιο, υπό το βάρος της γενικής κατακραυγής αλλά και τυχόν περαιτέρω ποινικών και αστικών ευθυνών με την Κ.Υ.Α Δ1α/ΓΠ.οικ.

83217/2020 με τίτλο «Καθορισμός όρων και προϋποθέσεων ανάθεσης και παροχής υπηρεσιών επικοινωνίας και ενημέρωσης των πολιτών, καθώς και κάθε άλλης συναφούς υπηρεσίας, που απαιτείται για την υλοποίησή τους για την προστασία της δημοσίας υγείας και την διαμόρφωση θετικής πεποίθησης και ενεργού συμμετοχής των πολιτών στον εμβολιασμό έναντι του κορωνοϊού COVID-19», δηλαδή κατά τον καθορισμό των όρων και προϋποθέσεων διεξαγωγής της επόμενης ενημερωτικής εκστρατείας για την συμμετοχή των πολιτών στον εμβολιασμό έναντι του κορωνοϊού COVID-19, φαίνεται να επιχειρεί οφίμως να συμμορφωθεί με τις επιταγές του ενωσιακού και εθνικού δικαίου, με τις γενικές υπερνομοθετικής ισχύος αρχές σύναψης των δημοσίων συμβάσεων της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της απαγόρευσης των διακρίσεων και με το Σύνταγμα.

Έτσι, σύμφωνα με το [άρθρο 74 του ν. 4761/2020](#) (Α' 248) «Αναδιοργάνωση του Ταμείου Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων και μετονομασία του σε Οργανισμό Διαχείρισης και Ανάπτυξης Πολιτιστικών Πόρων, προβολή της πολιτιστικής κληρονομιάς στο εξωτερικό, ρυθμίσεις για το Ιστορικό Μουσείο Κρήτης και το μουσείο «Φοίβος Ανωγειανάκης» και άλλες διατάξεις» (Α' 248), το Υπουργείο Υγείας οργανώνει Εθνική Εκστρατεία Εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 (Εθνική Εκστρατεία) με αντικείμενο τη διαμόρφωση θετικής πεποίθησης και ενεργού συμμετοχής των πολιτών στον εμβολιασμό έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

Σύμφωνα με την παράγραφο 2 η Τριμελής Επιτροπή Οργάνωσης της Εθνικής Εκστρατείας αναθέτει στον ανάδοχο που θα αναδειχθεί από τη διαδικασία που περιγράφεται στην περ. β) της παρ. 3 του [άρθρου 74 του ν. 4761/2020](#) τη διάθεση, με κάθε πρόσφορο μέσο, έντυπο, οπτικοακουστικό ή ηλεκτρονικό, των μηνυμάτων και του υλικού της Εθνικής Εκστρατείας Εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 προς τον σκοπό της πληροφόρησης των πολιτών ως προς όλα τα επιμέρους ζητήματα που σχετίζονται με τον εμβολιασμό τους, τα οφέλη, τα μέτρα προστασίας, τη διαδικασία, καθώς και την ασφαλή και σύμφωνη με τον κρατικό προγραμματισμό συμμετοχή τους στον εμβολιασμό έναντι του κορωνοϊού COVID-19

Και πιο κάτω προβλέπεται, ότι προς τον σκοπό σύναψης καθεμιάς από τις συμβάσεις της παρ. 3 η Επιτροπή της παρ. 1 απευθύνει πρόσκληση για χρονικό διάστημα πέντε (5) ημερών και προβαίνει σε διαδικασία απευθείας

διαπραγμάτευσης κατ' εφαρμογή της περ. γ' της [παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 4412/2016](#) (Α' 147), κατά παρέκκλιση ειδικότερων εθνικών διατάξεων που αφορούν στην ανάθεση σχετικών υπηρεσιών. Η πρόσκληση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση απευθύνεται σε πέντε (5) τουλάχιστον οικονομικούς φορείς εγνωσμένου κύρους σε σχέση με το αντικείμενο της υπό σύναψη σύμβασης, φυσικά πρόσωπα, νομικά πρόσωπα ή ενώσεις προσώπων. Οι προσκαλούμενοι φορείς δύνανται να συμμετέχουν είτε μεμονωμένα είτε ως μέλη ένωσης, με συγκεκριμένη κατανομή των αναλαμβανόμενων εργασιών από έναν έκαστο εξ αυτών. Η σύμβαση ανατίθεται με κριτήριο αξιολόγησης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά με βάση την τιμή. Η Επιτροπή της παρ. 1 επιλέγει τον ανάδοχο κατά την ανωτέρω περιγραφόμενη διαδικασία σύμφωνα με το περιεχόμενο και τους όρους της σχετικής πρόσκλησης και έχει την υποχρέωση της παρακολούθησης της ορθής εκτέλεσης της σύμβασης από τον ανάδοχο. Η παραλαβή των παραδοτέων γίνεται με ευθύνη της ειδικής επιτροπής παραλαβής που συστήνεται με την απόφαση της παρ. 6.

Είναι σαφής η καθολική στροφή της Κυβέρνησης και της αναθέτουσας αρχής σχετικά με την διαδικασία που έπρεπε να τηρείται εντός αυτών των έκτακτων κατά τα άλλα συνθηκών.

Κατόπιν τούτων, **επειδή** εάν δεν είχε εμφιλοχωρήσει η συνολική παρανομία των οργάνων του Δημοσίου

α) ο διαγωνισμός θα είχε λάβει την σύννομη μορφή τους διαγωνισμού με συντετμημένες προθεσμίες (συνοπτικός διαγωνισμός), αν θεωρηθεί ότι δεν συνέτρεχε ο χαρακτήρας του κατεπείγοντος στην Β' Φάση της καμπάνιας και ότι υπήρχε αρκετός χρόνος για την προετοιμασία με υποβολή προσφορών

β) αν ήθελε θεωρηθεί ότι συνέτρεχε αυτός ο κατεπείγων χαρακτήρας και στις δύο Φάσεις τις Καμπάνιας θα είχε λάβει τη σύννομη νόμιμη διαδικασία με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση του άρθρου 32 παρ. 2 περ. γ', με τήρηση των οριζόμενων προϋποθέσεων. -Η άμεση ανάθεση σε προεπιλεγμένο οικονομικό φορέα αποτελεί την εξαίρεση, η οποία εφαρμόζεται εάν MONO MIA επιχείρηση είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση εντός των τεχνικών και χρονικών περιορισμών που επιβάλλονται από τον κατεπείγοντα χαρακτήρα της κατάστασης. Χρήζει να σημειωθεί, ότι η

προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης δίχως προκήρυξη εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για την αναθέτουσα αρχή, ενόψει των κυρώσεων που συνοδεύουν την τυχόν μη σύννομη χρήση της εν λόγω διαδικασίας. Προς αποφυγή του κινδύνου αυτού, οι αναθέτουσες αρχές έχουν τη δυνατότητα να δημοσιεύσουν στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης γνωστοποίηση της πρόθεσής τους να προσφύγουν στη διαδικασία αυτή και να αναμείνουν για 10 μέρες («a ten-day standstill»).

γ) αν ήθελε θεωρηθεί ότι καλώς επελέγει η διαδικασία της ανάθεσης με απευθείας επιλογή, δεν τηρήθηκαν, όπως έπρεπε, οι αρχές της διαφάνειας, της ισότητας και του υγειούς ανταγωνισμού της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης των διακρίσεων κ.λπ., ήτοι οι θεμελιώδεις αρχές του ενωσιακού δικαίου (Πρβλ. Γνώμη A14/2020 της Αρχής ο.π. σελ. 55),

Επειδή, με αυτά τα δεδομένα, προκύπτει ότι οι διαχειριστές τις συγκεκριμένης δημόσιας περιουσίας προέβησαν σε κακή και πλημμελή κατάχρηση της διαχειριστικής τους εξουσίας, γεγονός που πιστούται από το είδος, την λειτουργία και τον σκοπό της, αλλά και από τους γενικά παραδεδεγμένους κανόνες των χρηστών και των συναλλακτικών ηθών, τα διδάγματα της κοινής πείρας και τις αρχές της καλής πίστης.

Επειδή, σύμφωνα με το άρθρο 390 - Ποινικός Κώδικας (Νόμος 4619/2019) - Απιστία

1. Όποιος κατά παράβαση των κανόνων επιμελούς διαχείρισης προκαλεί εν γνώσει βέβαιη ζημία στην περιουσία άλλου, της οποίας βάσει του νόμου ή δικαιοπραξίας έχει την επιμέλεια ή διαχείριση (ολική ή μερική ή μόνο για ορισμένη πράξη), τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή. Αν η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά το ποσό των 120.000 ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα έτη και χρηματική ποινή.

2. Αν η απιστία στρέφεται άμεσα κατά του νομικού προσώπου του ελληνικού δημοσίου, των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης και η ζημία που προκλήθηκε υπερβαίνει συνολικά των ποσό των 120.000 ευρώ επιβάλλεται κάθειρξη τουλάχιστον δέκα ετών και

χρηματική ποινή έως χίλιες ημερήσιες μονάδες. Η πράξη αυτή παραγράφεται μετά είκοσι έτη.

Προτείνουμε:

Α) Να αναζητηθεί στα πλαίσια της τυχόν διερεύνησης των ανωτέρω αξιόποινων πράξεων ο κατάλογος με τα ποσά και τα Μέσα που έλαβαν την κρατική επιχορήγηση, όπως δημοσιεύτηκε μετά από μεγάλο χρονικό διάστημα από την Κυβέρνηση.

Β)Να αναζητηθεί η Γνώμη Α14/2020 της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και η με αριθμ. 2020/C 108/I/01 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμ. πρωτ. 1867/01-04-2020 και θέμα: «Οδηγίες από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σχετικά με τη χρήση του πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις στην κατάσταση έκτακτης ανάγκης που σχετίζεται με την κρίση της νόσου COVID-19.»

Γ) Να αναζητηθούν τα αντίγραφα όλων των εγγράφων που έχουν σχέση με τη σύμβαση που σύναψε η κυβέρνηση με την εταιρεία Initiative Media για την εφαρμογή της KYA 227 (Β' 948) και της KYA 227 (Β' 948) του Υφυπουργού Οικονομικών και του Υφυπουργού στον Πρωθυπουργό αμφότερες.

Δ) Να ασκηθούν οι προβλεπόμενες διώξεις που αφορούν υποθέσεις διαφθοράς, απιστίας και κατάχρησης εξουσίας από πολιτικά πρόσωπα, από υπάλληλο και δη μέλη της Κυβέρνησης με την στενή έννοια (**Υφυπουργό Οικονομικών και Υφυπουργό στον Πρωθυπουργό**). και να ασκηθούν οι προβλεπόμενες διώξεις κατά παντός υπευθύνου, όπως και των διαχειριστών της εταιρίας «**Initiative Media A.E**» ως ασκούσας δημόσια εξουσία και για κάθε άλλο ποινικό αδίκημα που εμπίπτει στα ανωτέρω περιγραφόμενα πραγματικά περιστατικά.

Επειδή ύστατο καταφύγιο τούτη την έσχατη ώρα αποτελεί ο θεσμός της Δικαιοσύνης. Ένας θεσμός πολλαπλώς βαλλόμενος. Ένας θεσμός ενοχλητικός σε εκείνους που έχουν συνηθίσει στην αυθαιρεσία και στο ανέλεγκτο αυτής. Επειδή κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 24 παρ. 2 Κ.Ο.Δ.Κ.Δ.Λ. «(Η Εισαγγελία) Δρα ενιαία και αδιάκριτα και έχει ως αποστολή την τήρηση της νομιμότητας, την προστασία του πολίτη και τη διαφύλαξη των κανόνων της δημόσιας τάξης.».

Επειδή σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 1 του Συντάγματος: «Οι Έλληνες είναι ίσοι ενώπιον του νόμου».

Επειδή η δικαιοσύνη αποτελεί σ' αυτούς τους πραγματικά δύσκολους καιρούς την υπέρτατη προσδοκία και ελπίδα του πολίτη, προκειμένου να διασφαλισθεί το αρραγές των αρμών της κοινωνικής μας συνοχής.

Επειδή θεωρούμε ότι έχουν διαπραχθεί ιδιαιτέρως σοβαρά ποινικά αδικήματα, από δημόσιους λειτουργούς.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Υποβάλλουμε την παρούσα αναφορά προς περιέλευση σε γνώση σας των παραπάνω ισχυρισμών.

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΑΦΕΡΟΝΤΕΣ:

1. **Αρβανίτη - Σωτηροπούλου Μαρία, του Νικολάου, Α.Δ.Τ: ΑΝ 638242**
Διεύθυνση: Ταγματάρχη Κόκοτα 5 Πειραιάς 18533 Γιατρός, συγγραφέας Πρόεδρος του Ελληνικού Κλάδου της IPPNW (Νόμπελ Ειρήνης 1986), Εκπρόσωπος στην Ελλάδα της ICAN (Νόμπελ Ειρήνης 2017)
2. **Αστρινάκη Ουρανία (Ράνια) του Εμμανουήλ, Α.Δ.Τ: ΑΚ 558610**
Διεύθυνση: Ιλισίων 36-38 Ζωγράφου, Αθήνα 15771 Επίκουρη Καθηγήτρια, Πάντειο Πανεπιστήμιο
3. **Γεωργόπουλος Ευθύμιος του Ιωάννη, ΑΔΤ: ΑΚ822747 Διεύθυνση:**
Μαυροκορδάτου 6^Α, 12461 Χαϊδάρι, Οικονομολόγος, πρώην Διοικητής των Νοσοκομείων "Κοργιαλένειο Μπενάκειο - ΕΕΣ", "ΓΝΑ Άγιος Παντελεήμων Νίκαιας Πειραιά", "ΓΝ Δυτικής Αττικής Η ΑΓΙΑ ΒΑΡΒΑΡΑ".
4. **Γιαννακάκη Μαρία του Γεωργίου Α.Δ.Τ: ΑΑ 029410, Διεύθυνση: Ρόδου 14 Κορυδαλλός 18120, Διεθνολόγος- Ιστορικός, πρώην Βουλευτής, πρώην ΓΓ Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων**
5. **Γκίβαλος Μενέλαος του Ανδρέα, Α.Δ.Τ: ΑΖ 048199, Διεύθυνση:**
Παρμενίωνος 71, Θρακομακεδόνες 13676, Αν. Καθηγητής Πολιτικής Επιστήμης του Ε.Κ.Π.Α.

6. Γεωργούδης Ευστράτιος (Στράτος), του Χρήστου, Α.Δ.Τ: Φ 120771, Διεύθυνση: Βαϊνδηρίου 3, Νέα Σμύρνη, Μέλος ΔΣ της ΟΙΕΛΕ - Υπεύθυνος Εκπαιδευτικών Θεμάτων Δ.Σ. ΟΙΕΛΕ
7. Γουγούλης Γεώργιος του Ευαγγέλου, Α.Δ.Τ. : ΑΚ 930036, Διεύθυνση: Αραπίτσης 29 56626 Συκιές Θεσσαλονίκη, Πρόεδρος Ενωτικού Συλλόγου Εργαζομένων Τράπεζας Πειραιώς, Γενικός Σύμβουλος ΟΤΟΕ
8. Δαρδανός Γιώργος, Α.Δ.Τ: ΑΚ 054467, Διεύθυνση: Άνδρος 84500, συγγραφέας και εκδότης ("Gutenberg", "Τυπωθήτω", "Σπουδή"). Τιμήθηκε με το Βραβείο Γραμμάτων-Καλών Τεχνών της Ακαδημίας Αθηνών
9. Δαφέρμος Ολύμπιος του Εμμανουήλ, Α.Δ.Τ: ΑΖ094827 Διεύθυνση: Χίου 46 10439 Αθήνα Επίτιμος Σύμβουλος Παιδαγωγικού Ινστιτούτου Συγγραφέας
10. Δεληπέτρος Ευάγγελος Βαγγέλης του Κωνσταντίνου, Α.Δ.Τ: ΑΜ 533942, Διεύθυνση: Τοσίτσα 7 Αθήνα 106 83, δημοσιογράφος πρ. ειδικός γραμματέας ΔΣ ΕΣΗΕΑ
11. Δεμερτζιάν Μαρίνα του Ηλία, Α.Δ.Τ: ΑΜ 021523, Διεύθυνση: Μεγάλου Αλεξάνδρου 29, Ν. Σμύρνη, Δημοσιογράφος
12. Δερμεντζόγλου Ιωάννης του Αμφικράτη, Α.Δ.Τ: ΑΗ 631299, Διεύθυνση: Δορυλαίου 1 Νέα Σμύρνη 17122 Σκιτσογράφος- Δημοσιογράφος
13. Διαμαντοπούλου Δήμητρα του Αθανασίου Α.Δ.Τ: ΑΜ 316942, Διεύθυνση: Χανάκια Πύργου Ηλείας 27150, Δημοσιογράφος, μέλος της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Πελοποννήσου Ηπείρου και Νήσων (ΕΣΗΕΠΗΝ).
14. Ευθυμίου Χρήστος, του Σταύρου. Α.Δ.Τ: ΑΜ 073914, Διεύθυνση: Γεωργίου Παπανδρέου 13 Βύρωνας 16231, Ηθοποιός Σκηνοθέτης Συγγραφέας
15. Ζώρας Κωνσταντίνος, του Λύσανδρου Α.Δ.Τ: Χ 919338 , Διεύθυνση: Αγίας Σοφίας 64 Ν. Σμύρνη 17123 ομότιμος Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου στην Νομικές Σχολές ΕΚΠΑ και Αννόβερου, καθηγητής Κοινωνιολογίας, πρώην αντιπρύτανης του Πανεπιστημίου Αιγαίου
16. Καββαδία Ιωαννέτα, του Σωκράτη, ΑΔΤ: ΑΚ 091702 Χαριλάου Τρικούπη 180, 114 72, Αθήνα δημοσιογράφος - τ. Αντιπρόεδρος Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης του Συμβουλίου της Ευρώπης
17. Καβουριάρης Ευθύμιος (Μάκης), Α.Δ.Τ: ΑΚ 560526, Διεύθυνση: Στέντορος 22, 11633. Αθήνα. Πανεπιστημιακός Καθηγητής Université Paris VIII (Vincent de Saint Denis).
18. Καλδάρας Κωνσταντίνος του Αποστόλου, Α.Δ.Τ : Χ577319 Διεύθυνση: Χώρας Νερό Νάουσα Ημαθίας, Μουσικός, στιχουργός, εικαστικός

- 19.Καπάκος Σταύρος, του Νικολάου, Α.Δ.Τ: ΑΝ 178747, Διεύθυνση: Τζαβέλλα 53 Χαλάνδρι, Δημοσιογράφος, Γενικός Γραμματέας Δ.Σ. ΕΣΗΕΑ**
- 20.Καρασαββίδου Ελένη, του Στυλιανού Α.Δ.Τ: ΑΚ913592, Διεύθυνση: Ζαιμη 1 Θεσσαλονίκη 54641, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, συγγραφέας,**
- 21.Κάσδαγλης Χριστόφορος του Εμμανουήλ, Α.Δ.Τ: Χ 575736, Διεύθυνση: Καβαλλόττη 17, 11742 Αθήνα δημοσιογράφος, συγγραφέας,**
- 22.Κεϊμαλή Ελένη του Παναγιώτη, Α.Δ.Τ: ΑΜ 178097, Διεύθυνση: Μ. Αναστασάκη 31 Ζωγράφου, Διευθύντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας RN MSc PhD**
- 23.Κουζέλης Γεράσιμος (Μάκης), Θεοδώρου, Α.Δ.Τ: ΑΒ049471, Διεύθυνση: Εμμανουήλ Μπενάκη 68, Αθήνα 10681 Ομότιμος Καθηγητής Επιστημολογίας και Κοινωνιολογίας της Γνώσης του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστήμιου Αθηνών.**
- 24.Κυβέλος Βαρθολομαίος, του Ορέστη, Α.Δ.Τ: Φ 368091, Διεύθυνση: Φαιστού 11, 16561 Γλυφάδα, «Αλληλεγγύη για Όλους», συντονιστής «λαϊκών αγορών χωρίς μεσάζοντες» στο Ν. Φάληρο και Ταμπούρια Πειραιά**
- 25.Κωνσταντακάκη Άννα του Γεωργίου, Α.Δ.Τ: ΑΕ568516, Διεύθυνση: Αλατσάτων 15 Νέα Ιωνία Αττικής, Δημοσιογράφος, Μέλος κοινωνικών κινημάτων ΚΕΡΦΑΑ.**
- 26.Λαζαροπούλου Παναγιώτα του Δημητρίου, Α.Δ.Τ: ΑΜ 146707, Διεύθυνση: Συκουτρή 6, Ν. Σμύρνη, Πρόεδρος Συλλόγου Εργαζομένων ΕΤΕ, πρώην Εθνodata**
- 27.Λιόπα -Μποδιώτη Μαρία του Γεωργίου, ΑΔΤ: ΑΕ 707104, Διεύθυνση: Κούμαρη 10 Αίγιο, Νομικός, Συγγραφέας,**
- 28.Λύρας Δημήτριος, του Ιωάννη, Α.Δ.Τ: ΑΖ 162002, Διεύθυνση: Σόλωνος 21, Περαία 57019, τ. Διευθυντής Τράπεζας**
- 29.Μακρινού Δέσποινα του Ελευθερίου, Α.Δ.Τ: ΑΙ 632879, Διεύθυνση: Άρη Φακίνου 47 Μαρούσι, Δημοσιογράφος, Αναπληρωματικό Μέλος Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου της Ένωσης Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθήνας ΕΣΗΕΑ.**
- 30.Μανταίος Κώστας- Ιωσήφ του Στυλιανού, Α.Δ.Τ: ΑΙ 600111, Διεύθυνση: Πρωταγόρα 9, 11635, Αθήνα, Νομικός, τ. Πρόεδρος Συνδέσμου Φυλακισθέντων & Εξορισθέντων 1967-1974, Αντιπρόεδρος ΣΑΕΕΑ**
- 31.Μαντζαβάς Ανδρέας, του Παναγιώτη, Α.Δ.Τ: Ξ 230573, Διεύθυνση: Ξάνθης 4 Μοσχάτο 18345 , μέλος ΔΣ του Ενωτικού Συλλόγου Εργαζομένων Τράπεζας Πειραιώς, Γεν. Γραμματέας ΤΑΠΙΛΤ-ΑΤ**
- 32.Μανωλάκος Αριστείδης, του Κυριάκου Α.Δ.Τ: ΑΚ 521652, Διεύθυνση:**

Ειρήνης Αθηναίας 13 11473 Αθήνα, Δημοσιογράφος, πρώην Προέδρος ΕΣΗΕΑ

- 33.Μάτσα Αικατερίνη του Ιωάννη, Α.Δ.Τ: ΑΙ 125491, Διεύθυνση: Αλέξη Παυλή 25-27, Αθήνα 115 23, Ψυχίατρος, πρώην Επιστημονική Υπεύθυνη του Τμήματος Απεξάρτησης 18 ΑΝΩ του ΨΝΑ
- 34.Μάτσας Σαμπετάλι του Μπενάκη (Σάββας Μιχαήλ), Α.Δ.Τ: ΑΟ 020970 Διεύθυνση: Αλέξη Παυλή 25-27 Αθήνα 11523 Ιατρός, συγγραφέας
- 35.Μεταλληνού Βασιλεία του Αγγέλου, Α.Δ.Τ: ΑΕ160528, Διεύθυνση: 28^{ης} Οκτωβρίου 4, 54642 Θεσσαλονίκη, Αρχιτέκτων, Κριτικός Αρχιτεκτονικής, Ιστορικός Περιβάλλοντος
- 36.Μπαλαούρας Γεράσιμος (Μάκης), του Δημητρίου, Α.Δ.Τ: ΑΕ 593058, Διεύθυνση: Μιχαήλ Καραολή 47, 16121 Καισαριανή, Προέδρος Δ.Σ. Εφημερίδας «Η Εποχή»
- 37.Νικολάρα Μάχη, του Λουκά, Α.Δ.Τ: ΣΟ11855, Διεύθυνση: Τσακάλωφ 8 Πάτημα Χαλανδρίου ΤΚ 11855, Δημοσιογράφος Ειδική Γραμματέας Δ.Σ ΕΣΗΕΑ
- 38.Παπαστεργίου Βασίλειος του Κωνσταντίνου Α.Δ.Τ: ΑΚ 672897, Διεύθυνση: Πλατεία Βικτωρίας 6 Αθήνα 10434, Δικηγόρος, μέλος του ΔΣ του ΔΣΑ, Αντιπρόεδρος της Ελληνικής Ένωσης για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου
- 39.Παπαχρήστος Δημήτρης, του Θεοφάνους, Α.Δ.Τ: ΑΕ 488241, Διεύθυνση: Κουμαριανού 7, Αθήνα 11473, Συγγραφέας, αρθρογράφος, παραγωγός ραδιοφωνικών εκπομπών.
- 40.Πετσαλάκης Ιωάννης του Σταύρου, Α.Δ.Τ: Χ 696233, Διεύθυνση: Αλκιβιάδου 2 Πλατεία Βάθης Αθήνα, Πρόεδρος του Συλλόγου Υπαλλήλων της Εθνικής Ασφαλιστικής
- 41.Πολυχρονόπουλος Κωνσταντίνος, του Νικολάου, Α.Δ.Τ: ΑΜ 167395, Διεύθυνση: Μ. Αλεξάνδρου 122 Τ.Κ. 10435, ιδρυτής της Κοινωνικής Κουζίνας «Ο Άλλος Άνθρωπος», αρνήθηκε ανακήρυξη Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ως "Ευρωπαίος Πολίτης της Χρονιάς"
- 42.Πορτάλιου Ελένη του Σταύρου, Α.Δ.Τ: ΑΝ 159356, Διεύθυνση: Παρμενίδου 23, 11636 Αθήνα, ομότιμη καθηγήτρια Αρχιτεκτονικής Σχολής Ε.Μ.Π. Δραστηριοποιείται στο Περιβαλλοντικό Κίνημα και τα Κινήματα για τα Δημοκρατικά Δικαιώματα.
- 43.Ρέλλας Αντώνιος, του Αθανασίου, Α.Δ.Τ: ΑΗ 075184, Διεύθυνση: Ροδόπης 1 Χαλάνδρι, Σκηνοθέτης- Ανάπτηρος ακτιβιστής
- 44.Ρόκος Κυριάκος, του Κλεάνθη, Α.Δ.Τ: ΑΝ 157361, Διεύθυνση: Υακίνθου 24. Αγία Παρασκευή Γλύπτης ομότιμος καθηγητής, Α' Βραβεία: Στέγης Γραμμάτων και Τεχνών, ΕΕΤΕ, Ε.Μ.Π., Δήμου Αθηναίων, Vangjush Mio Korcas Αλβανίας, Υπότροφος της Ακαδημίας

Αθηνών

- 45.Τουφεκή Μοσχάνθη του Μιχαήλ, Α.Δ.Τ: Χ 582693 Διεύθυνση: 28ης Οκτωβρίου 16 Βριλήσσια, , Δημοσιογράφος, Γενική Γραμματέας της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Συντακτών, μέλος του Πρωτοβάθμιου Πειθαρχικού Συμβουλίου ΕΣΗΕΑ.
- 46.Τρίμης Δημήτριος, του Κωνσταντίνου, Α.Δ.Τ: ΑΗ 634668, Διεύθυνση: Αραχώβης 14 - 16 Αθήνα, 10680. Δημοσιογράφος, πρώην πρόεδρος της ΕΣΗΕΑ,
- 47.Φίλιος Φίλιππος, του Αχιλλέα, Α.Δ.Τ: ΑΜ 785494, Διεύθυνση: Αραβαντινού 18, Ιωάννινα 45444, , γιατρός πρώην Δήμαρχος Ιωαννίνων
- 48.Χαλβατζάκης Κωνσταντίνος του Ιωάννη Α.Δ.Τ: ΑΒ 520121, Διεύθυνση: Ζαχαρία Παπαντωνίου 14. Αγία Παρασκευή, Δημοσιογράφος, πρώην Γεν. Διευθυντής Ειδήσεων Ενημέρωσης ΕΡΤ, πρώην Διευθυντής Τηλεόρασης της Βουλής